

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 20 ΕΑΔΗΣΥ/2022

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, **15 Νοεμβρίου 2022**, ημέρα Τρίτη και ώρα 9:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Πρόεδρος της Αρχής

Μέλη: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής, Σύμβουλος της Αρχής

Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλος της Αρχής

Αδάμ Καραγλάνης, Μέλος της Αρχής

Δημήτριος Σταθακόπουλος, Μέλος της Αρχής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Το Μέλος Βασιλική Σκαρτσούνη απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, υπάλληλος Αυτοτελούς Γραφείου Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Καλλιόπη Μήτκα (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

I. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 111334/25.10.2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (αριθ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α..ΔΗ.ΣΥ. 5544/26.10.2022), όπως αυτό συμπληρώθηκε με τα απαραίτητα στοιχεία του φακέλου τα οποία εστάλησαν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις 3.11.2022 (αριθ. Πρωτ. εισερχ. Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 5666/3.11.2022) ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347, παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών χώρων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (Ν. Αττικής και Συγκροτήματος Ευρίπου), διάρκειας επτά (7) μηνών, από 1-01-2023, προϋπολογισθείσας δαπάνης **1.145.967.74 €** μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, (1.421.000,00 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Από τη μελέτη των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την με υπ' αριθμ. 79878/13.10.2021 (ΑΔΑ:6ΙΜΔ46ΨΖ2Ν-ΕΞΕ) απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αποφασίστηκε η διενέργεια Ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων, με σκοπό την ανάδειξη Αναδόχου ή Αναδόχων για την «Παροχή υπηρεσιών Καθαρισμού των εσωτερικών χώρων των κτηρίων του ΕΚΠΑ, στον Νομό Αττικής και του Συγκροτήματος Ευρίπου στα Ψαχνά Ευβοίας», χρονικής διάρκειας δεκαέξι μηνών (2022-2023) και συνολικού ποσού 2.316.129,03 χωρίς ΦΠΑ 24% και 2.872.000,00 € με ΦΠΑ, όπως περιγράφεται στην διακήρυξη με αριθμ. πρωτ. 89955/1.11.2021 και υπ' αριθμ. 5/2021 (ΑΔΑΜ: 21PROC009464504) που αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ και υποδιαιρέθηκε σε 5 Τμήματα (με κωδικούς συστήματος 139929,1 Τμήμα 1, 139971,1 Τμήμα 2, 139972,1 Τμήμα 3, 139973,1 Τμήμα 4, 139974,1 Τμήμα 5). Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, ενώ ήταν δυνατή η υποβολή προσφοράς για μία ή περισσότερες από τις 5 «ΟΜΑΔΕΣ» της διακήρυξης. Ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την υποβολή προσφορών ορίστηκε η 06/12/2021 και ώρα 13:30 μ.μ.

2. Με την υπ' αριθμ. 31434/30.3.2022 (ΑΔΑ:Ψ3ΕΕ46ΨΖ2Ν-ΑΡΣ) απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου, όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 34101/6.4.2022 (ΑΔΑ:ΟΞΟ76ΨΖ2Ν-ΔΟΧ) όμοια, εγκρίθηκε το με Α.Π. 28219/21.3.2022 Πρακτικό 4 «Έλεγχος και Αξιολόγηση Αποδεικτικών Μέσων» της Επιτροπής του διαγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο εισηγήθηκε την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού ανά τμήμα ως εξής:

- Τμήμα 1, με αρ. Συστήματος 139929,1 στην εταιρεία «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» αντί συνολικού τιμήματος 542.350,08 € πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 249551 υποβληθείσα ηλεκτρονική οικονομική προσφορά της.
- Τμήμα 2, με αρ. Συστήματος 139971,1 στην εταιρεία «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» αντί συνολικού τιμήματος 871.508,00 € πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 249552 υποβληθείσα ηλεκτρονική οικονομική προσφορά της.
- Τμήμα 3, με αρ. Συστήματος 139972,1 στην εταιρεία «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» αντί συνολικού τιμήματος 387.461,60 € πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 249553 υποβληθείσα ηλεκτρονική οικονομική προσφορά της.
- Τμήμα 4, με αρ. Συστήματος 139973,1 στην εταιρεία «ΡΟΜΒΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ» αντί συνολικού τιμήματος 75.642,32 € πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 249125 υποβληθείσα ηλεκτρονική οικονομική προσφορά της.
- Τμήμα 5, με αρ. Συστήματος 139974,1 στην εταιρεία «ΡΟΜΒΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ» αντί συνολικού τιμήματος 112.937,28 € πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 249126 υποβληθείσα ηλεκτρονική οικονομική προσφορά της.

3. Κατά των αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής, όπως αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω, υπεβλήθησαν οι ακόλουθες προδικαστικές προσφυγές:

3.1. Η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 552/15-4-2022 Προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία ERGO CLEANING SERVICES ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για το Τμήμα 4 (αρ. Συστήματος 139973,1) κατά των οικονομικών φορέων ΡΟΜΒΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ και ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ.. 766/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

3.2. Η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 561/15-4-2022 Προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία [...] του Σεραφείμ, για τα Τμήματα 1 και 2 κατά του οικονομικού φορέα ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, από την οποία ωστόσο ο προσφεύγων παραιτήθηκε στις 26/4/2022,.

3.3. Η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 575/19-4-2022 Προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «ΑΝΟΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ε.Π.Ε.», για το Τμήμα 2 (αρ. Συστήματος 139971,1), κατά των οικονομικών φορέων «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», «[...]», «3G FACILITIES SERVICES ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ», «ΓΕΝ ΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «SARP FACILITY MANACEMENT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 767/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ

3.4. Η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, 578/19-4-2022 Προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία 3G FACILITIES SERVICES ΑΕ, για όλα τα Τμήματα, κατά των:

α) Για το Τμήμα 1 με αρ. Συστήματος 139929,1: «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «[...]», «ΦΑΣΜΑ ΑΕ», «ERGO CLEANING SERVICES ΟΕ», «ΓΕΝ ΚΑ ΑΕ», «Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε Ε», «ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε.», «SARP FACILITY MANACEMENT ΑΕ», «ΥΑΔΕΣ ΑΕ», «MYSERVICES SECURITY AND FACILITY ΑΕ»

β) Για το Τμήμα 2, με αρ. Συστήματος 139971,1: «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «[...]», «ΓΕΝ ΚΑ ΑΕ», «ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε.»

γ) Για το Τμήμα 3, με αρ. Συστήματος 139972,1: «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «ΜΑΡΓ. ΓΕΩΡΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ», «ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε.», «[...]», «ΦΑΣΜΑ ΑΕ», «ΓΕΝ ΚΑ ΑΕ»

δ) Για το Τμήμα 4, αρ. Συστήματος 139973,1: «ΡΟΜΒΟΣ ΜΕΠΕ», «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «ERGO CLEANING SERVICES ΟΕ», «ΦΑΣΜΑ ΑΕ», «ΓΕΝ ΚΑ ΑΕ», «SARP FACILITY MANACEMENT ΑΕ»

ε) Για το Τμήμα 5, αρ. Συστήματος 139974,1: «ΡΟΜΒΟΣ ΜΕΠΕ», «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «ΓΕΝ ΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕ», «SARP FACILITY MANACEMENT ΑΕ», «ΦΑΣΜΑ ΑΕ», «ERGO CLEANING SERVICES ΟΕ», «MYSERVICES SECURITY AND FACILITY ΑΕ», επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 779/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

3.5. Η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, 581/19-4-2022 Προσφυγή του οικονομικού

φορέα, με την επωνυμία «Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε.» για τα Τμήματα 1,2,3 και 5, κατά των συμμετεχόντων: «ΤΖΟΥΑΝΑΚΗ ΑΕ», «[...]», «ΥΑΔΕΣ ΑΕ», «ΡΟΜΒΟΣ ΜΕΠΕ», «ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε.», «ΦΑΣΜΑ ΑΕ», «ERGO CLEANING SERVICES ΟΕ», «3G FACILITIES SERVICES ΑΕ», «SARP FACILITY MANACEMENT ΑΕ», «ΜΑΡΓ. ΓΕΩΡΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ», «GEN ΚΑ ΑΕ», «MYSERVICES SECURITY AND FACILITY ΑΕ», επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 807/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.

4. Επί των ως άνω αποφάσεων της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατατέθηκαν ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών οι κάτωθι αιτήσεις αναστολής-ακύρωσης:

4.1. Η με Αριθμό Καταχώρησης 1093/06-06-2022 αίτηση αναστολής-ακύρωσης της υπ' αριθμ. 767/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του οικονομικού φορέα ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε. η οποία συζητήθηκε στις 14.10.2022 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, μετά από αναβολή στην αρχική δικάσιμο της 23.9.2022 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

4.2. Η με Αριθμό Καταχώρησης 1126/10-06-2022 αίτηση αναστολής-ακύρωσης της υπ' αριθμ. 807/2022 απόφασης της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του οικονομικού φορέα ΑΝΟΔΙΚΗ Ε.Π.Ε. η οποία συζητήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στην αρχική δικάσιμο της 23.9.2022 και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2066/31.10.2022 απορριπτική απόφαση του ως άνω δικαστηρίου.

4.3. Η με Αριθμό Καταχώρησης 1143/14-06-2022 αίτηση αναστολής-ακύρωσης της υπ' αριθμ. 807/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του οικονομικού φορέα GEN ΚΑ ΑΕ, η οποία συζητήθηκε στις 14.10.2022 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, μετά από αναβολή στην αρχική δικάσιμο της 23.9.2022 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

4.4. Η με Αριθμό Καταχώρησης 1097/06-06-2022 αίτηση αναστολής-ακύρωσης της υπ' αριθμ. 779/2022 απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του οικονομικού φορέα 3G FACILITIES SERVICES ΑΕ, η οποία συζητήθηκε στις 14.10.2022 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, μετά από αναβολή στην αρχική δικάσιμο της 23.9.2022 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

4.5. Η με Αριθμό Καταχώρησης 1116/09-06-2022 αίτηση αναστολής-ακύρωσης της υπ' αριθμ. 807/2022 απόφασης της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. του οικονομικού φορέα Δ.ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε. η οποία συζητήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών στις 19/09/2022 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

5. Με την με ΑΔΑ:Ψ48846ΨΖ2Ν-ΖΜΗ Απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου εγκρίθηκε συμπληρωματική δαπάνη για το έτος 2023 ποσού 300.000,00 €, για την κάλυψη του επιπλέον κόστους που θα προκύψει λόγω της αναδιαμόρφωσης του εργατικού κόστους και αναμένεται η έγκριση της δαπάνης από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

6. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

7. Στο άρθρο 388 του ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α' 141/21.7.2022) με τίτλο: «Παράταση ατομικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου για την καθαριότητα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος» ορίζεται ότι:

«Ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για την καθαριότητα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος δύνανται να παρατείνονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ιδρύματος από την ημερομηνία λήξης τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που βρίσκονται σε εξέλιξη και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.12.2022, απαγορευόμενης κάθε περίπτωσης μετατροπής των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου».

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

8. Το υπό εξέταση αίτημα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), το οποίο αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου ως άνω νόμου.

Η προτεινόμενη, βάσει του εξεταζόμενου αιτήματος, σύμβαση, προυπολογισθείσας αξίας ενός εκατομμυρίου εκατόν σαράντα πέντε χιλιάδων εννιακοσίων εξήντα επτά ευρώ και

εβδομήντα τεσσάρων λεπτών (1.145.967.74 €) μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, υπερβαίνει το κατώτατο όριο της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές του άρθρου 5 παρ. β του ν. 4412/2016, ως αυτό ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του σχετικού Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1952 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021 *“για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου»* όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις συμβάσεις υπηρεσιών, ήτοι τις 140.000 €. Συνεπώς, συντρέχει αρμοδιότητας της Αρχής, λόγω ποσού, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347, παράγραφος 2 περ. γ’ υποπερ. γδ’ του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

9. Το αίτημα της αναθέτουσας αρχής στηρίζεται διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ’ του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση).

10. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell’ Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ.

2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

11. Για την εφαρμογή της ως άνω διάταξης απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις.

i) η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη και τέλος,

v) η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της Αναθέτουσας Αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της Αναθέτουσας Αρχής.

12. Στην υπό κρίση περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Σύμφωνα με το υποβληθέν αίτημα, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ως κατεπείγουσα ανάγκη μη συμβιβαζόμενη με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, τη «...συνέχιση της παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών χώρων των κτιρίων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών» με το δεδομένο ότι «... ο εν εξελίξει διαγωνισμός εκτιμάται ότι δε θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη λήξη των συμβάσεων απασχόλησης προσωπικού καθαριότητας που υλοποιούνται (ήτοι μέχρι την 31.12.2022) καθόσον δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις επί των ήδη συζητηθεισών αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης, η εν λόγω δε σύμβαση ανάθεσης, λόγω ποσού, υπόκειται και σε προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επιπλέον υφίσταται επιτακτική ανάγκη για τήρηση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας και στους χώρους εργασίας, ιδιαίτερα εν μέσω περιόδου COVID, καθώς είναι ορατός ο κίνδυνος, οι εν λόγω χώροι να μετατραπούν σε εστίες υπερμετάδοσης του ιού, για τους φοιτητές, τα μέλη ΔΕΠ το εν γένει διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, αλλά και για τους πολίτες που προσέρχονται και επισκέπτονται

καθημερινώς τους χώρους των κτηρίων του ΕΚΠΑ και συνεχίζουν να χρησιμοποιούν όλες τις εγκαταστάσεις (ανελκυστήρες, σκάλες, γραφεία, διαδρόμους, τουαλέτες, κοκ)». Οι αρνητικές συνέπειες που θα προκληθούν, εάν το ΕΚΠΑ παραμείνει χωρίς υπηρεσίες καθαρισμού, είναι πολύ σοβαρές και άπτονται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος λαμβάνοντας υπόψη ότι στους χώρους του Ιδρύματος καθημερινά φοιτούν, εργάζονται και εξυπηρετούνται περίπου 66.000 άτομα σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλούνται από την επίσημη ιστοσελίδα του Ιδρύματος (40.000 ενεργοί Προπτυχιακοί Φοιτητές, 8.800 Υποψήφιοι Διδάκτορες, 14.200 Μεταπτυχιακοί Φοιτητές 2.100 Διδακτικό, Ερευνητικό και Εργαστηριακό προσωπικό, 1.000 Διοικητικό προσωπικό) και κυρίως ότι μέχρι και σήμερα δεν έχει παρέλθει η πανδημική κρίση του Κορωνοϊού-19 [Coronavirus disease (COVID-19)]. Ειδικότερα δε και με δεδομένη τη σοβαρότητα της ασθένειας και προς αποφυγή της εξαιρετικώς αυξημένης μεταδοτικότητας του κορωνοϊού, ακόμη και από ασυμπτωματικούς φορείς η ανάγκη καθαρισμού είναι επιβεβλημένη».

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η ανάγκη ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών καθαριότητας πράγματι είναι κατεπείγουσα καθώς, σύμφωνα με όσα επικαλείται η αναθέτουσα αρχή, οι συμβάσεις προσωπικού ΣΟΧ, οι οποίες βρίσκονται σε ισχύ βάσει της διάταξης του άρθρ. 388 του ν. 4957/2022 λήγουν το αργότερο την 31^η.12.2022, (πρβλ. και Δ65/2022 και Δ68/2022 Γνώμη της Αρχής), κατά τον χρόνο δε εξέτασης του αιτήματος ο τρόπος κάλυψής τους δεν φαίνεται να συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που θέτουν άλλες τακτικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων (της συντετμημένης διαδικασίας του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016 συμπεριλαμβανομένης).

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή με το αίτημά της προβάλλει ότι: «...η κατάργηση του άρθρου που ρύθμιζε την απασχόληση του προσωπικού καθαριότητας με την ταυτόχρονη πρόβλεψη επιτρεπόμενης απασχόλησης μειωμένης κατά δέκα (10) μήνες (από δεκαοκτώ σε οκτώ μήνες εντός ενός έτους) συνιστά ένα απρόβλεπτο γεγονός για το ΕΚΠΑ.....» καθώς και ότι «...η απρόβλεπτη αυτή αλλαγή στη νομοθεσία, ειδικώς κατά το χρόνο που επισυνέβη, στέρησε πρακτικώς το ΕΚΠΑ από την δυνατότητα να προγραμματίσει τις οικείες διαδικασίες με κανονικότητα και άνεση χρόνου...και δεδομένου του μεγάλου αριθμού των ασκηθειών αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης, ενδεχομένως να μην επαρκέσει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης του αντικειμένου του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του ΕΚΠΑ, πριν τη

λήξη των οικείων εκτελουμένων κατά τον παρόντα χρόνο, συμβάσεων απασχόλησης προσωπικού».

Αρχικά, επισημαίνεται ότι στην έννοια της απρόβλεπτης περιστασης θα μπορούσε, κατ' αρχάς, να υπαχθεί μία επελθούσα νομοθετική μεταβολή, η οποία ανατρέπει τα δεδομένα της αναθέτουσας αρχής και επηρεάζει τον προγραμματισμό της ως προς την κάλυψη των αναγκών της. Περαιτέρω, στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής της εν λόγω προϋπόθεσης, έχει κριθεί ότι η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίσταση συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης. Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί της αιτούσας σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης περί ύπαρξης απρόβλεπτης περιστασης, πρέπει να κριθούν υπό το πρίσμα τού κατά πόσον τα επικαλούμενα αποτελούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν, σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής.

Από τα διαλαμβανόμενα στον υποβληθέντα φάκελο στοιχεία, προκύπτουν τα κάτωθι:

A) Με τη διάταξη του άρθρ. 61 παρ. 3 του ν. 4765/2021, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρ. 37 παρ. 1 και 38 παρ. 1 του ίδιου νόμου (ΦΕΚ Α' 6 της 15.1.2021) στο πλαίσιο αναμόρφωσης του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα προβλέφθηκε η κατάργηση του άρθρου όγδοου του ν. 4506/2017 (πρόσληψη για κάλυψη αναγκών καθαριότητας), καθώς και η μείωση του χρόνου διάρκειας των συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου για την κάλυψη παροδικών αναγκών, με συνέπεια την ανάγκη προσφυγής των αναθετουσών αρχών σε άλλες, προβλεπόμενες από τον νόμο, διαδικασίες (βλ. και κατωτέρω υπό iv).

B) Περαιτέρω, στον διαγωνισμό που διενεργήθηκε από την αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την ως άνω διάταξη και ειδικότερα κατά της απόφασης κατακύρωσης (υπ' αριθμ. 31434/30.3.2022, όπως συμπληρώθηκε από την υπ' αριθμ. 34101/6.4.2022 απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου) ασκήθηκαν ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ πέντε (5) προδικαστικές προσφυγές στις 15.4.2022 και στις 19.4.2022 και μετά από παραίτηση του ενός προσφεύγοντος εξετάστηκαν οι τέσσερις (4) εξ αυτών, επί των

οποίων εκδόθηκαν αποφάσεις στις 18.5.2022 και 23.5.2022. Κατά των ως άνω αποφάσεων ασκήθηκαν, εμπροθέσμως, οι αντίστοιχες αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο Ιστορικό (υπό ΙΙ.4.)

Εν προκειμένω, η νομοθετική μεταβολή με την οποία καταργήθηκε η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού καθαριότητας με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου και περιορίστηκε η διάρκειά τους σε 8 μήνες, αποτέλεσε ένα απρόβλεπτο γεγονός για την αναθέτουσα αρχή, η οποία έως τότε κάλυπτε τις σχετικές ανάγκες της κάνοντας χρήση της δυνατότητας αυτής, ενώ πλέον έπρεπε να τροποποιήσει τον προγραμματισμό της και να προσφύγει στη λήψη των σχετικών υπηρεσιών μέσω δημόσιας σύμβασης. Ως προς το ζήτημα δε της διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής του προκηρυχθέντος διαγωνισμού, κατ' αρχάς δεν φέρεται να θεμελιώνει το πραγματικό απρόβλεπτης εμπλοκής, καθόσον, αφενός η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ άσκησε την αρμοδιότητά της εντός του προβλεπόμενου χρονικού ορίου του άρθ. 365 παρ. 4 ν. 4412/2016, αφετέρου, έχει ήδη εκδοθεί η υπ' αριθμ. 2066/31.10.2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών επί της υπ' αριθμ. 1126/10-06-2022 αίτησης αναστολής-ακύρωσης (βλ. ανωτέρω, ΙΙ. 4.2.) και αναμένεται η έκδοση αποφάσεων επί των λοιπών τεσσάρων (4) αιτήσεων ακύρωσης/αναστολής, εκ των οποίων οι τρεις (3) αναβλήθηκαν από 23.9.2022 για τη δικάσιμο της 14.10.2022 κατά την οποία συζητήθηκαν, ενώ η μία (1) συζητήθηκε στη δικάσιμο της 19.9.2022 (βλ. αναλυτικά, ανωτέρω, υπό ΙΙ. 4). Παρά ταύτα, λαμβανομένου υπόψη του πλήθους των ασκηθεισών προσφυγών και ενδίκων μέσων, αλλά και του γεγονότος ότι στο παρόν χρονικό σημείο εκκρεμεί η έκδοση 4 αποφάσεων, είναι δε αβέβαιος ο χρόνος ολοκλήρωσης των δικαστικών και λοιπών εκκρεμοτήτων, κρίνεται ότι τα γεγονότα αυτά, σε συνδυασμό με τον έτερο επικαλούμενο λόγο της νομοθετικής μεταβολής, επέδρασαν στην περαιτέρω (μη εκτιμώμενη) καθυστέρηση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Με δεδομένο ότι οι ανωτέρω συνθήκες συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις, η ως άνω νομοθετική μεταβολή, σε συνδυασμό με τη δικαστική εμπλοκή του διενεργηθέντος διαγωνισμού, όπως συσχετίζεται ανωτέρω, τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει με άλλο τρόπο την ενεστώσα, άμεση και διαρκή ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις εγκαταστάσεις του ΕΚΠΑ (πρβλ. και Δ 27/2022 Γνώμη της Αρχής).

(iv) Ως προς το ότι, οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Όπως ήδη προεκτέθηκε, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης την: «.....κατάργηση της νομοθετικής διάταξης του άρθ. 8^{ου} του ν. 4506/2017 (ΦΕΚ Α΄191/2017) που ρύθμιζε την απασχόληση του προσωπικού καθαριότητας» και την «...ταυτόχρονη πρόβλεψη επιτρεπόμενης απασχόλησης μειωμένης κατά δέκα (10) μήνες (από δεκαοκτώ σε οκτώ μήνες εντός ενός έτους), η οποία στέρησε πρακτικώς το ΕΚΠΑ από τη δυνατότητα να προγραμματίσει τις οικείες διαδικασίες με κανονικότητα και άνεση χρόνου».

Εν προκειμένω, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, η αναθέτουσα αρχή κάλυπτε τις ανάγκες της σε καθαριότητα με απασχόληση προσωπικού ΣΟΧ. Ωστόσο, η νομοθετική κατάργηση της δυνατότητας αυτής ανέτρεψε τον προγραμματισμό της, καθόσον πλέον έπρεπε να σχεδιάσει και να εκκινήσει διαγωνιστική διαδικασία για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης. Επισημαίνεται ότι, στην παρούσα φάση, οι ανάγκες καθαριότητας καλύπτονται με τις συμβάσεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου που συνήφθησαν ήδη από 1.1.2022 για 8 μήνες βάσει της προκήρυξης ΣΟΧ 1/2021, κατ' εφαρμογή της νομοθετικής πρόβλεψης του άρθ. 37 παρ. 1 και 38 παρ. 1 ν. 4765/2021, η ισχύς δε των συμβάσεων αυτών παρατάθηκε δυνάμει της διάταξης του άρθ. 388 ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α 141/21.07.2022) για άλλους 4 μήνες μετά την 31.8.2022 (ήτοι έως 31.12.2022).

Η υπ' αριθμ. 5/2021 διακήρυξη δημοσιεύθηκε στην επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ την 1/11/2021, ήτοι 14 μήνες πριν τη λήξη των ισχυουσών συμβάσεων ορισμένου χρόνου (31-12-2022), ενώ η απόφαση ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου εκδόθηκε την 6.4.2022 με την υπ' αριθμ. 34101 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου και ακολούθησε η ως άνω διοικητική και δικαστική εμπλοκή. Συνεπώς, δεν συντρέχει, εν προκειμένω, ευθύνη της αναθέτουσας αρχής ως προς τις περιστάσεις που επικαλείται.

Ωστόσο, επισημαίνεται για τυχόν αντίστοιχες μελλοντικές περιστάσεις, ότι ο ν. 4412/2016 παρέχει εναλλακτικές δυνατότητες για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών, όπως ιδίως η προσφυγή στις διατάξεις του άρθ. 6 παρ. 10, καθώς και η χρήση της συντετμημένης προθεσμίας του άρθρου 27 παρ. 3.

(v) Ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο:

Στο πεδίο εξέτασης της συνδρομής της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, πρέπει να

προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Ως προς την εν λόγω προϋπόθεση, με τη σωρευτική συνδρομή της οποίας έλκεται η εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η εφαρμογή της συγκεκριμένης παρεκκλίνουσας διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (βλ. Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, το υποβληθέν αίτημα αφορά σε σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας χρονικής διάρκειας επτά (7) μηνών προϋπολογισθείσας δαπάνης **ενός εκατομμυρίου εκατόν σαράντα πέντε χιλιάδων εννιακοσίων εξήντα επτά ευρώ και εβδομήντα τεσσάρων λεπτών (1.145.967.74 €)** μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24% για το χρονικό διάστημα από 1.1.2023 έως 31.7.2023 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχου του διαγωνισμού με αριθ. Διακήρυξης 5/21. Ειδικότερα, στο αίτημά της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι «...στη σύμβαση που θα υπογραφεί θα περιλαμβάνεται ο όρος» ότι «...σε περίπτωση που ολοκληρωθεί ο εν εξελίξει διαγωνισμός πριν τη λήξη του εν λόγω χρονικού διαστήματος οι υπογραφείσες συμβάσεις θα λήξουν αυτοδίκαια».

Παρά το γεγονός ότι το χρονικό διάστημα των επτά μηνών είναι αρκετά εκτενές, εν τούτοις, συσχετιζόμενο με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία και με την πρόβλεψη της σχετικής επιφύλαξης περί λύσης της σύμβασης με την ανάδειξη αναδόχου του διαγωνισμού, συνάγεται ότι η αναθέτουσα εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της εφαρμοστέας διάταξης, σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ενόψει των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η ΕΠΙΤΡΟΠΗ **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης** για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση

σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών χώρων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ν. Αττικής και Συγκροτήματος Ευρίπου), διάρκειας επτά (7) μηνών, από 1-01-2023, προϋπολογισθείσας δαπάνης **1.145.967.74 €** μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, (1.421.000,00 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση), λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2022

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάτου